

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Regionaludviklingsudvalget

2.3.2010

ARBEJDSDOKUMENT

om opnåelse af økonomisk, social og territorial samhørighed - en afgørende forudsætning for global konkurrenceevne?

Regionaludviklingsudvalget

Ordfører: Petru Constantin Luhan

Indledning

Formålet med dette arbejdsdokument er at udstikke baggrunden for en kommende betænkning med titlen "Opnåelse af økonomisk, social og territorial samhørighed - en afgørende forudsætning for global konkurrenceevne?". I dokumentet vil der desuden blive redegjort for den tilgang, der vil blive anlagt i forbindelse med udarbejdelsen af betænkningen, og for de principielle spørgsmål, som ordføreren mener bør besvares. Den vil indeholde de hovedaspekter, som vil blive fremført og analyseret i udkastet til betænkning.

Betænkningen vil indlede drøftelsen i Europa-Parlamentet om de vejledende principper for samhørighedspolitikens fremtid, dens indhold og den måde, hvorpå økonomisk, social og territorial samhørighed vil støtte "EU 2020"-målene.

Ordføreren, der mener, at betænkningens titel giver mulighed for en bred tilgang, vil gerne præcisere to vigtige aspekter af betænkningen:

- den vil have til formål at analysere udsigterne til konkurrencedygtig økonomisk vækst for EU på globalt plan
- analysen vil fokusere på to områder, hovedsageligt økonomisk konkurrenceevne og infrastruktur, og lægge særlig vægt på de tolv nyeste medlemsstater.

Formålet med betænkningen

Betænkningen vil blive fremsat i henhold til Europa-Parlamentets mål og gennemførelsesforanstaltninger i forbindelse med dets aktiviteter for den syvende valgperiode. Betænkningen med titlen "Opnåelse af økonomisk, social og territorial samhørighed - en afgørende forudsætning for global konkurrenceevne?" vil blive udformet af Regionaludviklingsudvalget, have ikke Lovgivningsmæssig karakter og blive udarbejdet og forelagt Udvalget af den udnævnte ordfører.

I det aktuelle klima med økonomisk krise, globalisering, udfordringer med at klare forskellige situationer på nationalt og regionalt plan samt behovet for at forberede den nye programmeringsperiode på EU-plan fra 2014 er der brug for en specifik analyse, der sigter mod at fastlægge de linjer, der skal følges, hvis EU skal opnå konkurrencedygtig økonomisk vækst på globalt plan.

Betænkningen vil indeholde forslag til, hvilke foranstaltninger, der kan bidrage til at opnå en global konkurrencedygtig europæisk økonomi, samt forslag til, på hvilken baggrund EU's samhørighedspolitik på sine tre områder (økonomisk, socialt og territorialt) kan bidrage til dette.

Betænkningen har desuden til formål at identificere effektive og passende måder, hvorpå samhørighedspolitikens indhold for den kommende programmeringsperiode 2014-2020 kan fastlægges med henblik på opfyldelse af EU 2020-målene.

Kilder

1. Parlamentets beslutninger og betænkninger

- Europa-Parlamentets beslutning af 24. marts 2009 om bedste praksis inden for regionalpolitik og hindringer for anvendelsen af strukturfondene (2008/2061(INI)) - P6_TA(2009)0156
- Europa-Parlamentets beslutning af 21. oktober 2008 om forvaltning og partnerskab på nationalt, regionalt og projektplan inden for regionalpolitik (2008/2064(INI)),
- Betænkning om grønbogen om territorial samhørighed og status for debatten om den kommende reform af samhørighedspolitikken (2008/2174(INI), ordfører: Lambert van Nistelrooij, Regionaludviklingsudvalget
- Betænkning om den fjerde rapport om økonomisk og social samhørighed 2007/2148(INI), ordfører: Ambroise Guellec, Regionaludviklingsudvalget

Yderst relevant er desuden:

- En dagsorden for en reformeret europæisk samhørighedspolitik - En stedbaseret tilgang til imødegåelse af EU's udfordringer og forventninger; uafhængig rapport udarbejdet af Fabrizio Barca i april 2009 på anmodning af Danuta Hübner, kommissær med ansvar for regionalpolitik

Ved hjælp af ovennævnte kilder vil der blive tilbudt en analyse af forslagene vedrørende den tilgang, der skal anvendes i samhørighedspolitikken for at imødegå udfordringerne med at opfylde målene i Lissabonstrategien og den kommende EU-2020-strategi.

2. Undersøgelser bestilt af Europa-Parlamentet

- Den fremtidige samhørighedspolitik for perioden efter 2013, Europa-Parlamentet, Temaafdelingen for Struktur- og Samhørighedspolitik, PE 408.970, februar 2009
- En analyse af den merværdi, som skabes i forbindelse med EU's strukturfinansiering, Europa-Parlamentet, Generaldirektoratet for Interne Politikker, PE 419.107, juni 2009

Ordføreren vil henlede opmærksomheden på regionens øgede rolle i den fremtidige opbygning af Europa og tilbyde en grundig analyse af de relaterede problemer i forbindelse med globaliseringen og den økonomiske krise.

3. Kommissionens statusrapporter

- Fjerde rapport om den økonomiske og sociale samhørighed, KOM(2007)273

- Femte statusrapport om økonomisk og social samhørighed - Voksende regioner, voksende Europa - (KOM(2008)371)
- Sjette statusrapport om økonomisk og social samhørighed - Kreative og innovative regioner - (KOM(2009)295)

I Kommissionens rapporter fremlægges samhørighedspolitikens konsekvenser på nationalt og regionalt plan samt den afgørende rolle, som visse sektorer spiller for den økonomiske genopbygning i forbindelse med regional udvikling.

4. Kommissionens meddelelser

- KOM(2009)0617 - Den tyvende årsberetning om gennemførelsen af strukturfondene (2008)
- KOM(2008)0301 - Resultaterne af forhandlingerne vedrørende de samhørighedspolitiske strategier og programmer for programmeringsperioden 2007-2013
- KOM(2009)647 - Kommissionens arbejdsdokument - Høring om fremtiden for "EU 2020"-strategien

Reduceringen af regionale uligheder har været et primært ønske for EU, som en betingelse for styrkelse af konkurrenceevnen og fremskridt i videnøkonomien. De nationale strategiske referencerammer fastlægger prioriteterne og behovene for medlemsstater, der drager fordel af denne type politik.

5. Der vil desuden blive forelagt oplysninger fra Den Europæiske Investeringsbank, der angiver de områder, som regionerne og medlemsstaterne har optaget lån til.
6. Udtalelser fra Regionsudvalget og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vil desuden også blive grundigt analyseret.

Desuden vil der i de næste trin frem mod færdiggørelsen af betænkningen indgå oplysninger og analyser vedrørende anvendelse af strukturfondene og samhørighedsfonden i løbet af programmeringsperioden 2007-2013 (offentliggøres af Kommissionen),

7. Rapporten om den globale konkurrenceevne 2009-2010 (World Economic Forum)

Rapporten om den globale konkurrenceevne bidrager til en bedre forståelse af de faktorer, der afgør den økonomiske vækst, og redegør for, hvorfor visse lande klarer sig bedre end andre med hensyn til at hæve deres borgeres indtægtsniveauer og forbedre deres muligheder. Den definerer global konkurrenceevne ved hjælp af en række instrukser, politikker og faktorer, der afgør et lands produktivitetniveau. Forfatterne hævder, at tolv faktorer har indvirkning på den globale konkurrenceevne, og analyserer disse for hvert land.

Der er særlig fokus på følgende:

- Kommissionens arbejdsdokument *REGIONER 2020 - En vurdering af kommende udfordringer for EU's regioner*, SEK(2008)
- *Samhørighedspolitikken fremtid i de rige regioner (Iain Begg)* - en række korte dokumenter om regional forskning og indikatorer udarbejdet af Generaldirektoratet for Regionalpolitik i marts 2009

Metode

På baggrund af dataene og oplysningerne fra analysen af ovennævnte dokumenter og med påmindelse om, at en række rapporter om emnet samhørighed på nuværende tidspunkt undersøges af Regionaludviklingsudvalget, vil ordføreren analysere:

- 1) forholdet mellem samhørighedspolitikken, dens indhold og EU's globale konkurrenceevne
- 2) behovet for at styrke den økonomiske konkurrenceevne og støtte den ved hjælp af en passende infrastruktur, som har samme karakteristika i alle EU's regioner, og som udgør en grundpille for den globale konkurrenceevne.

Udgangspunktet vil være en analyse af de prioriteter, som de tolv nye medlemsstater har defineret i deres nationale strategiske referenceramme og de hovedområder, hvortil de har anmodet om støtte fra strukturfondene og samhørighedsfonden samt EIB-lån. Nærmere oplysninger om det faktum, at regionerne i det østlige og sydlige Europa er mest berørt af globaliseringen og den økonomiske krise, vil også blive medtaget.

Med henblik på at imødegå disse udfordringer og bidrage til EU 2020 samt styrkelsen af EU's globale økonomiske konkurrenceevne vil ordføreren fremsætte en række forslag vedrørende måder, hvorpå samhørighedspolitikken i fremtiden kan bistå den økonomiske og sociale udvikling i EU.

Baggrund

Regionale uligheder er et af de hovedproblemer, der præger det udvidede EU i forbindelse med globalisering, klimaændringer og faldende befolkningstal. Som det fremgår af dokument KOM (2009)647 er det EU's mål inden 2020 at opnå et nyt bæredygtigt markedssamfund og en mere intelligent og grønnere økonomi, hvor innovation skaber velstand på baggrund af et mere intelligent ressourceforbrug, og hvor viden er drivkraften.

Betænkningen suppleres med følgende to faktorer:

1. Opbygningen af Europas fremtid afhænger af den fortsatte eksistens af et fælles og sammenhængende grundlag, der sikrer udvikling via reducere af regionale uligheder og fremme af hovedprioriteter. Disse skal være **specifikke** for hver region, idet der er forskellige udviklingsniveauer og derfor forskellige behov i det udvidede EU. Samhørighedspolitikken skal sikre en fleksibel ramme, der er tilpasset de forskellige udgangspunkter samt regionale og nationale særlige karakteristika med henblik på at opfordre til udvikling på et supplerende plan og opnå et ressourceforbrug, der er så

effektivt som muligt. Det vil også være nødvendigt at sikre den rette ligevægt mellem kreativitets- og innovationspolitik og andre politikker.

2. EU's globale konkurrenceevne kan sikres ved at identificere begrænsninger og byrder samt foreslå realistiske udviklingsperspektiver, der kan gøre EU til et forbillede på verdensplan.

Oprindelige forslag, der skal tages i betragtning

I dette arbejdsdokument har ordføreren fastlagt den ramme, som han foreslår til sin betænkning.

Følgende aspekter vil i den forbindelse være af afgørende betydning:

- fremlæggelse af de kriterier, der anvendes på verdensplan til at vurdere økonomisk konkurrenceevne
- fremlæggelse af prioriteterne og hovedområderne for hver af de tolv nye medlemsstater, der har anmodet om støtte fra strukturfondene og samhørighedsfonden samt EIB-lån
- sammenhæng mellem de regionale og nationale behov i forbindelse med infrastrukturudvikling med det formål at fremme Europas økonomiske konkurrenceevne som grundpille for den globale konkurrenceevne.
- forslag til en række elementer af den kommende samhørighedspolitik på EU-plan i forbindelse med EU 2020.

Ordførerens oprindelige forslag

Ordføreren mener, at programmeringsperioden 2007-2013 med de prioriteter, der er fastlagt af de lande, som er begunstiget af samhørighedspolitikken, har vist, at de tolv nye medlemsstater betragter infrastrukturer som en forudsætning for at fremme den økonomiske konkurrenceevne. Områderne, der er anmodet om EIB-lån til, er infrastrukturer, miljø samt social og økonomisk udvikling. Ordføreren mener i øvrigt, at der stadig er behov for mere investering i infrastrukturer, især under de nuværende forudsætninger, hvor disse medlemsstaternes regioner har været mest berørt af krisen og samtidig er mest sårbare over for globaliseringen. Der kan kun ske udvikling i disse regioner, hvis de opnår de infrastrukturer, som er nødvendige for at sikre tilgængelighed samt sociale og uddannelsesmæssige faciliteter med de standarder, som er fælles for alle EU-borgere. Der vil blive rettet særlig opmærksomhed mod midler til fortsat beskyttelse af miljøet og bæredygtig udvikling.

Procedure

Dette arbejdsdokument vil blive drøftet på mødet i Regionaludviklingsudvalget den 17.-18. marts 2010.

Ordføreren opfordrer alle udvalgets medlemmer til aktivt at deltage i drøftelsen af dette arbejdsdokument og til at fremsende ham deres idéer, meninger og forslag.

Der vil blive tilbudt en gennemgribende analyse i udkastet til betænkning.